

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԶՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ
P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, Է. Տարի, Թիւ 296, Ուրբաթ, 14 ՕԳՈՍՏՈՍ, 2015

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

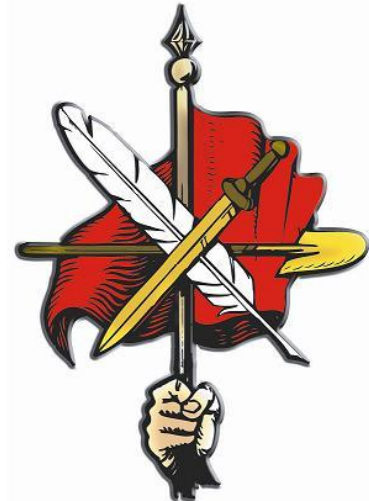
ՀՅՂ Բիրոն Կոչ Է Անում «Յետ Կանգնել Վտանգաւոր Արկածախնդրութիւնից Եւ Սկսել Խաղաղութեան Բանակցութիւններ»

10 Օգոստոս 2015-ին Երեւանի մէջ գումարուած իր արտահերթ լիագումար նիստին, ՀՅՂ Բիրոն որոշեց հրատարակել հետեւեալ յայտարարութիւնը.

Յայտարարութիւն

Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը խոր մտահոգութիւն է յայտնում Թուրքիայի կառավարութեան կողմից քիւրտ ժողովրդի նկատմամբ վերջերս վերսկսուած ռազմատենչ քաղաքականութեան վերաբերեալ:

Քիւրտ ղեկավարութեան կողմից առաջադրուած խաղաղութեան բանակցութիւնները շարունակելու փոխարէն, թրքական իշխանութիւնները, խորհրդարանական վերջին ընտրութիւնների արդիւնքներից դժգոհ՝ «Իսլամական պետութիւն» խմբակցութեան դէմ ռազմական գործողութիւններ կատարելու պատրուակով իսկական պատերազմ են սանձազերծել քիւրտ ժողովրդի դէմ: Մի քայլ, որը անխուսափելիօրէն յանգելու է Թուրքիայի բոլոր ժողովուրդների նկատմամբ հալածանքների, ընդհանրապէս մարդու իրաւունքների զանգուածային ռոտնահարման եւ Թուրքիայի հասարակութեան ժողովրդավարացման գործընթացի խափանման:

Նկատի ունենալով տարածաշրջանի բոլոր ազգութիւնների եւ երկրների խաղաղ գոյակցութեան կարեւորագոյն հարցը, տարածաշրջանը զերծ պահելու համար տագնապներից եւ անկանխատեսելի մարդկային կորուստներից՝ մենք կոչ ենք ուղղում յետ կանգնել վտանգաւոր արկածախնդրութիւնից եւ սկսել խաղաղութեան բանակցութիւններ:

ՀՅՂ ԲԻՐՈ

12 Օգոստոս 2015

Օհանեան Այցելեց Մուսա Լերան Յուշահամալիր

Մուսա Լերան հերոսամարտի 100-ամեակին ընդառաջ՝ հերոսամարտի մասնակիցներուն անկոտրում կամքը, ազատագրական ոգին եւ արիւթիւնը խորհրդանշող յուշահամալիրի տարածքին մէջ սկսած են շինարարական եւ բարեկարգման լայնածաւալ աշխատանքներ:

Յուշարձանի եւ հերոսամարտի պատմութիւնը ներկայացնող թանգարանի շինարարութեան կապուած հարցերուն եւ մանրամասնութիւններուն, արդիականացման աշխատանքներու ընթացքին տեղւոյն վրայ ծանօթանալու նպատակով Չորեքշաբթի օր Մուսա Լերան յուշահամալիր այցելեց պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեան՝ նախարարի առաջին տեղակալ Դաւիթ Տօնոյեանի, բարձրաստիճան այլ պաշտօնատարներու, զինուորականներու ընկերակցութեամբ:

Քննարկելով տարածքին բարեկարգման կապուած առաջարկներն ու դիտարկումները, աշխատանքներու կատարման յաջողականութիւնն ու ժամանակացոյցը, Օհանեան անձնակազմին տուաւ յանձնարարականներ՝ նշուած ժամկետներուն մէջ աշխատանքները աւարտին հասցնելու նպատակով:

Աշոտեան. «Հայաստանի Մէջ Նոր Թափ Կը Ստանայ Մտաւորական Շարժումը»

Վերջին տարիներուն Հայաստանի մէջ նոր թափ կը ստանայ մտաւորական շարժումը, Հայաստանի մէջ կը զարգանայ մտաւորականներու նոր սերունդ: Այս մասին Չորեքշաբթի օր լրագրողներուն ըսաւ Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Արմէն Աշոտեան:

«Պիտճեական յատկացումներ եւ ծրագրուած նպատակային աշխատանք կը տարուի մեր երկրին մէջ մտաւորական շարժումը քարոզելու եւ աւանդական դարձնելու համար», ըսաւ Արմէն Աշոտեան:

Գիտակներու հայկական ընկերակցութեան նախագահ Տիգրան Քոչարեան նշեց, որ վերջին տարիներուն հետեւողական աշխատանքի շնորհիւ Հայաստան միջազգային ասպարէզի մէջ նուաճումներ արձանագրած է:

«Դիլիջանեան խաղերու միջազգային փառատօնը անցեալ տարի ճանչցուեցաւ լաւագոյնը, նախորդ տարի մեր խումբերէն մէկը «Որէյն Ռիսկ»-ի «Մեծովեան բաց բաժակ»-ի ախոյեանութեան մրցաշարքին մէջ դարձաւ փոխախոյեան, բացի ատկէ, 15 տարուան ընդմիջումէ ետք հայ գիտակ Հայկ Գազազեան մաս կազմեց Մոսկուայի ընտրեալ ակումբին եւ իր խաղով ապացուցեց, որ Հայաստանի գիտակները ունին մեծ ներուժ», ըսաւ Տիգրան Քոչարեան: Ան նաեւ նշեց, որ «Մեծովեան բաց բաժակ»-ի ախոյեանութեան մասնակցած են շուրջ 50 խումբեր: Հայաստան յաղթած է 2 վրացական, 1 գերմանական եւ աւարտականին՝ ազրպէյճանական խումբին:

Փերմեաքովը Դատապարտուեցաւ 10 Տարուան Ազատազրկման

Ռուսիոյ Հիւսիսկովկասեան զինուորական շրջանի դատարանի 5-րդ գորակայանի դատարանը Չորեքշաբթի օր Գիւմրիի 102-րդ զինուորական խարիսխի տարածքին մէջ տեղի ունեցած արտակարգ նիստին ընթացքին ռուս զինուորական ծառայող Վալերի Փերմեաքովը մեղաւոր նկատեց զէնքով դասալքութիւն կատարելու, հրաձգային զէնք, զինամթերք յափշտակելու եւ ապօրինի կրելու մէջ եւ զայն դատապարտեց ընդհանուր առմամբ 10 տարուան ազատազրկման՝ խիստ աշխատանքային ուղղիչ միջավայրով բանտի մը մէջ:

Վալերի Փերմեաքովը մեղադրուած է նաեւ Գիւմրիի մէջ Աւետիսեաններու 7 հոգինոց ընտանիքի բոլոր անդամներուն սպանութեան մէջ:

Նախաքննութեան տուեալներով, Գիւմրիի մէջ տեղակայուած ռուսական 102-րդ գորակայանի զինուորական ծառայողը այս տարուան 12 յունուարին ինքնակամ, զէնքով լքած է պահակակէտը եւ սպաննած է Աւետիսեաններու ընտանիքի 6 անդամները, վիրաւորած մանկահասակ երեխայ, որ աւելի ուշ մահացաւ: Թուրքիոյ սահմանը կտրելու փորձ կատարելով ռուս սահմանապահներուն կողմէ ձերբակալուած Փերմեաքով խոստովանած է իր մեղքը:

Աւետիսեաններու սպանութեան գործը, յիշեցնենք, ռուսական կողմը վերջերս փոխանցեց հայկական կողմին, իսկ ռուսական գորակայանի դատարանը Փերմեաքովը դատեց միայն զէնքով դասալքութիւն կատարելու, հրաձգային զէնք, զինամթերք յափշտակելու եւ զանոնք ապօրինի կրելու մեղադրանքներով:

Ըստ Դաւիթ Բաբայեանի. Ազրպէյճանցիներուն Կողմէ Հրահրուող Սահմանային Լարուածութիւնը Ապրելակերպ Դարձած Է

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահի մամլոյ քարտուղար Դաւիթ Բաբայեանը «Երկիր»-ին հետ տեղի ունեցած զրոյցի մը ընթացքին նշեց, որ ազրպէյճանցիներուն կողմէ մշտապէս հրահրուող սահմանային լարուածութիւնը արդէն որեւէ յատուկ բանի հետ կապուած չէ: Ըստ Բաբայեանի, մեր դրացիներուն այդպիսի պահուածքը ապրելակերպ դարձած է:

«Մենք երբեք նախայարձակ չենք եղած, միայն հակահարուած տուած ենք անոնց գործողութիւններուն: Վերջին քանի մը օրերուն ընթացքին սահմանը լարուած եղած է, բայց այդ մէկը արտառոց լարուածութիւն չէ, որովհետեւ նման պահուածք անոնց բնորոշ է եւ զարմանալի չէ», ըսաւ Բաբայեան: Ան նշեց նաեւ, որ սահմանային լարուածութիւնը թերեւս կապուած է անոր հետ, որ Ազրպէյճանի մէջ իրենք կը հետեւին քաղաքացիական գործիչներուն, լրագրող կը սպաննեն, ինչ որ պետական պատուէր է:

«Ամբողջ աշխարհը փաստօրէն լարուած է անոնց դէմ: Անոնք ալ, որպէսզի շեղեն միջազգային հանրութեան ուշադրութիւնը, սահմանային լարուածութեամբ կը փորձեն չեզոքացնել միջազգային հանրութեան ճնշումները», ըսաւ Դաւիթ Բաբայեան՝ աւելցնելով. «Այս գիշեր (Չորեքշաբթի օր գիշեր, «Ա.») համեմատաբար կայուն եղած է եւ այնպէս մը չէ, որ իրավիճակը արմատապէս փոխուած է կամ ալ նախաձեռնութիւնը իրենց ձեռքն է: Բնաւ այդպէս չէ, անոնք պարզապէս ահաբեկչական գործողութիւններու կը դիմեն»:

Նոր Մանրամասնություններ. Թուրքիայէն Փախչած Դատախազները Հայաստան Չեն

Թուրքական «Թաքվիմ» պարբերականի լուրերու բաժինի պատասխանատու Մելուք Եիքսել ուշագրաւ տեղեկություններ հաղորդած է թուրք դատախազներ Զեքերիա Օզի եւ Ճելալ Քարայի մասին:

Եիքսելը «Ա. Հապեր»-ի ուղիղ եթերով յայտնած է, որ դատախազները, որոնց նկատմամբ ձերբակալութեան որոշում տրուած է, ինչպէս կը ներկայացուի մամուլին մէջ՝ ոչ թէ Հայաստան, այլ Ուքրանիա փախչած են:

Դատախազներուն հետքերով Պաթում մեկնած Եիքսել նշած է, որ յաջողած են գտնել, թէ դատախազները Ուքրանիոյ մէջ ո՛ր ապաստանած են եւ նշած է, որ շուտով ինքն ալ պիտի մեկնի Ուքրանիա: Ան տեղեկացուցած է, որ Պաթումի մէջ դատախազներուն դիմաւորած են եւ տարած նախաճաշի, սակայն վերջիններս այնքան իրարանցումի մէջ եղած են, որ հրաժարած են նախաճաշէն եւ անմիջապէս մեկնած են Ուքրանիա:

«Ինչպէս նշուած է մամուլին մէջ՝ անոնք Հայաստան չեն գտնուիր, Ուքրանիա կը գտնուին, ուր բարեկամներ եւ մտերիմ ընկերներ ունին: Չեմ կարծեր, որ Ուքրանիայէն ետք անոնք այլ վայր մեկնին», ըսած է Եիքսել:

«Ա. Հապեր»-ի հաղորդավարը անդրադարձած է նաեւ այն պնդումներուն, թէ դատախազները կը պատրաստուէին մեկնելու Միացեալ Նահանգներ, սակայն Եիքսել այդ մէկը հաւանական տարբերակ չէ նկատած:

Յիշեցնենք, որ թուրք դատախազները կը քննէին Թուրքիոյ մէջ մեծ աղմուկ բարձրացուցած կաշառակերութեան եւ փտածութեան դատը: Անոնց մասին, սակայն, դատարանը ձերբակալման որոշում տուած էր:

Վարչապետ Աբրահամեան. «Պէտք է Փորձենք Գիղատնտեսութիւնը Աւելի Արդիւնաւէտ Դարձնել»

Վարչապետ Յովիկ Աբրահամեանի գլխաւորութեամբ կառավարութեան մէջ նախանցեալ օր տեղի ունեցաւ խորհրդակցութիւն՝ գիղատնտեսութեան մարզի գիտական ներուժի լիարժէք եւ արդիւնաւէտ օգտագործման վերաբերեալ:

Խորհրդակցութեան մասնակցեցան փոխվարչապետ, միջազգային տնտեսական համարկման եւ բարեփոխումներու նախարար Վաչէ Գաբրիէլեան, գիղատնտեսութեան նախարար Սերգօ Կարապետեան, կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Արմէն Աշոտեան, Հայաստանի երկրագործական համալսարանի ղեկավարութիւնը եւ դասախօսական կազմը:

Յովիկ Աբրահամեան նշեց, որ կառավարութիւնը գիղատնտեսութիւնը յայտարարած է գերակայ ուղղութիւն, եւ մարզին մէջ աւելի բարձր ցուցանիշներ արձանագրելու գործին մէջ կ'ակնկալուի երկրագործական պարենային համակարգի գիտական ներուժի աջակցութիւնը եւ աշխուժ համագործակցութիւնը:

«Մենք՝ կառավարությունը եւ գիտական մարզը, պետք է փորձենք միասին գիւղատնտեսութեան մարզը աւելի զարգացնել եւ աւելի արդիւնաւետ դարձնել: Պէտք է արդիւնքներու մասին խօսինք՝ բոլորիս ուժերը միացնենք եւ արդիւնք տանք, մեր գիւղացիներուն, հողը օգտագործողներուն ուղղութիւն տանք», ըսաւ վարչապետը:

Ամփոփելով քննարկումը՝ Աբրահամեան յանձնարարեց մշակել որոշ իրատեսական ծրագիրներ, միասնաբար քննարկել շահագրգռուած նախարարութիւններուն հետ եւ ներկայացնել կառավարութեան:

Կարօ Փայլան «Խելքը Գլուխը Բերել»-ու Կոչ Կ'ուղղէ Կառավարութեան

«Մարմարա» կը գրէ, որ ուշագրաւ է, որ ահաբեկչական յարձակումներու մագլցումի այս շրջանին, ոստիկանատուները եւ քրտամետ ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսակցութեան վարչական կեդրոնները իբրեւ թիրախ ընտրուած են անյայտ նախադրականներու կողմէ: Կուսակցութիւնը, ընտրութեանց ընթացքին իր արձանագրած յաջողութենէն ետք, յանկարծ դարձաւ շատ լայն շրջանակներու աչքի փուշը: Պետութեան

ներկայացուցիչները կամ Ազգայնական շարժում կուսակցութեան անդամ ազգայնապաշտներ, քրտամետ կուսակցութիւնը կը մեղադրեն Քրտական աշխատատեղական կուսակցութիւնը պաշտպանելու յանցանքով:

Օրինակ, Պոլսոյ Սուլթանպէյլիի ոստիկանատան վրայ յարձակումէն ետք, յարձակումներու թիրախ դարձաւ քրտամետ կուսակցութիւնը, որուն Սուլթանպէյլիի վարչական կեդրոնը գիշերուան ժամերուն ցուցարարներու կողմէ քարկոծուեցաւ: Ցուցարարները շէնք մտան ու քանդեցին ժողովասրահը:

Այս վերջին յարձակումէն ետք այս մասին յայտարարութիւն մը կատարեց քրտամետ կուսակցութեան Պոլսոյ հայազգի երեսփոխան Կարօ Փայլան, որ ըսաւ. «Դժբախտաբար դարձեալ մտած ենք բռնարարքներու անելին մէջ: Մենք լայնածաւալ աշխատանք կը տանինք այս անելէն դուրս գալու համար: Ժամ առաջ մարդիկ իրենց ձեռքը ետ պէտք է քաշեն զէնքերէն: Ատենօք տեսանք, թէ ժողովրդավարական սկզբունքները որքա՛ն լաւ արդիւնք կու տան: Մօտաւորապէս երեք տարիէ ի վեր, Թուրքիոյ մէջ մարդիկ գրեթէ զարնան մթնոլորտ մը կ'ապրէին: Մենք կ'ուզէինք, որ զարնան այս մթնոլորտը շարունակուի: Բայց, դժբախտաբար, պետութեան գլուխը գտնուողները մտածեցին, որ հաշտութեան այս մթնոլորտը ի շահ իրենց չէ, անիկա չի կրնար ապահովել անոնց «փատիշահ» ըլլալու ակնկալութիւնը. այս պատճառով ալ, ահաւասիկ կրկին ինկանք բռնարարքներու անելին մէջ:

«Ասիկա պատճառ է նաեւ, որ հաւաքականութեան զանազան խմբաւորումներ դէմ դիմաց գան: Ոստիկանատան մը մէջ պայթած ռումբի մը պատճառով, խուժան մը կրնայ գալ ու յարձակիլ մեր կեդրոններուն վրայ: Եթէ այսպէս շարունակուի, այս կրակը ամէն կողմ հրդեհ պիտի ստեղծէ: Անոր համար ալ, պայման է, որ ժամանակաւոր կառավարութիւնն ու հանրապետութեան նախագահը իրենց խելքը գլուխը բերեն»:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

«Թուրքիոյ դէմ նիւթուող բոլոր դաւերը ձախողութեան Պիտի Մատնենք» Կ'ըսէ Էրտողան

Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան յայտնեց, որ Թուրքիան անցնող տարիներուն շարք մը դաւադրութեանց ենթարկուած է: Ըստ անոր, «ահաբեկչական կազմակերպութիւնները շահագործած են ընտրութիւններէն ետք ստեղծուած բացը»:

«Թուրքիոյ դէմ նիւթուող բոլոր դաւերը ձախողութեան պիտի մատնենք», շեշտեց Էրտողան՝ աւելցնելով. «Երկրին մէջ ահաբեկչական կազմակերպութիւններուն աջակցող կողմեր կան»:

Թուրքիոյ վարչապետ Ահմեթ Տաւրթօղլու իր կարգին «Պի.Պի.Սի.»-ի հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին յայտնեց. «Թուրքիոյ կողմէ ահաբեկչական խմբաւորումներուն աջակցութեան մասին պնդումները անհիմն են, որովհետեւ մեր երկիրը ՏԱՀԵՇ-ի կամ անոր հետեւորդ որեւէ խմբակի բացարձակապէս չէ աջակցած»:

«Անկասկած, Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ բոլոր ահաբեկչական խմբաւորումներուն նկատմամբ մեր կեցուածքը յստակ է»:

Խօսելով Սուրիոյ հարցին մասին՝ Տաւրթօղլու ըսաւ. «Ներկայիս չկայ որեւէ պետութիւն, որ կ'ուզէ իր զինուորները Սուրիա ուղարկել, ուստի պետք է աջակցինք ու զօրավիգ կանգնինք այդտեղ, այսինքն՝ Սուրիոյ մէջ գտնուող չափաւորական ուժերուն»:

«Թուրքիան ձեռնաձգելով պիտի չմնայ իր ազգային ապահովութեան եւ շահերուն սպառնալիքին նկատմամբ եւ իր ամբողջ ուժը, ներառեալ՝ օդուժն ու այլ ուժերը պիտի օգտագործէ զանոնք (Թուրքիոյ ազգային ապահովութեան եւ շահերուն սպառնացողները, «Ա.») պատժելու համար», յայտարարեց Տաւրթօղլու:

Քերրին Բացատրած Է Իրանի Հետ Համաձայնութեան Եւ Ուքրանական Տագնապին Միջեւ Կապը

ԹԱՍՍ կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Ճոն Բերրի յայտարարած է, որ Իրանի հետ հիւլէական ծրագիրի շուրջ համաձայնութենէն Միացեալ Նահանգներու հրաժարիլը կրնայ պատճառ դառնալ, որ Եւրոպական Միութիւնն ու այլ գործընկերներ դադրին Ուքրանիոյ հարցին մէջ Ուաշինկթընի դիրքորոշումին աջակցելէ:

«Եթէ Միացեալ Նահանգներ Իրանի հետ համաձայնագիրէն հրաժարին, Միացեալ Նահանգներու դաշնակիցները ատիկա պիտի ընկալեն իբրեւ ազդանշան, որ անոնց արտօնութիւն կու տայ հեռանալ Ուքրանիայէն, ուր անոնք արդէն լուրջ կասկածներ ունին եւ պատրաստ են ըսելու. «Մենք ըրինք այն, ինչ որ պետք էր ընէինք», ըսած է ան:

Քերրի նաեւ զգուշացուցած է, որ Թեհրանի հետ համաձայնութեան ձախողութիւնը պատճառ պիտի դառնայ ամերիկեան տոլարի՝ իբրեւ համաշխարհային պահեստային դրամանիշի,

դիրքերու թուլացման: «Ատիկա տեղի պիտի չունենայ ակնթարթի մը մէջ, սակայն կան բազմաթիւ երկիրներ, մասնաւորաբար Ռուսիան եւ Չինաստանը, որոնք կը փորձեն փոխել ժամանակակից ելեմտական համակարգը», ըսած է Քերրի:

Մինչ Անգարա Կը Հաստատէ. Ուաշինկթըն Կը Հերքէ Սուրիոյ Մէջ Անվտանգութեան Գոտի Ստեղծելու Շուրջ Համաձայնութեան Մը Գոյութիւնը

«ԻԹԱՐ-ԹԱՍՍ» կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մարք Թոնըրը յայտարարած է, որ Միացեալ Նահանգներու եւ Թուրքիոյ Ինճիրլիք օդուժի ռազմակայանի օգտագործման մասին համաձայնութեան մէջ Սուրիոյ մէջ անվտանգութեան գոտի ստեղծելու մասին խօսք չկայ:

«Համաձայնութեան մէջ գլխաւոր ուշադրութիւնը կը յատկացուի թրքական ռազմակայանին, այնտեղ խօսք չկայ գոտիի մասին: Մենք համաձայնած ենք Սուրիոյ հիւսիսը ՏԱՀԵՇ ահաբեկչական խմբաւորման զինեալներու ոչնչացման ուղղութեամբ միացեալ գործողութիւններ իրագործելու շուրջ հակազդեցութիւն ցուցաբերելու մասին», ըսած է ան:

Սակայն, «Մի.Էն.Էն.Թիրք» յղում կատարելով Թուրքիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Ֆերիտուն Սինիրլիօղլուին, կը յայտնէ, որ Ինճիրլիքի օգտագործման գծով երկու երկիրները համաձայնած են նաեւ Սուրիոյ հիւսիսը «անվտանգութեան գոտի» ստեղծելու մասին: «Թուրքիա եւ Միացեալ Նահանգներ համաձայնած են Սուրիոյ հիւսիսը «անվտանգութեան գոտի ստեղծելու» հարցին շուրջ», յայտարարած է Սինիրլիօղլու:

Ըստ պատկերասփիւռի կայանին, նշեալ գոտին պիտի ունենայ 98 քիլոմէթր երկարութիւն ու 45 քիլոմէթր խորք եւ այդտեղ պարեկութիւն պիտի կատարեն Սուրիական ազատ բանակի զինեալները:

Մինիրլիօղլու նշած է, որ ՏԱՀԵՇ-ի կամ ՔԱԿ-ի զինեալներու այդ գոտի ներթափանցման պարագային Միացեալ Նահանգներու եւ Թուրքիոյ ուժերը պիտի հարուածեն անոնց դիրքերը:

Ամերիկեան ազդեցիկ «Ուաշինկթըն Փոսթ» օրաթերթը նախապէս յայտնած էր, որ «ՏԱՀԵՇ-էն ազատ» գոտիին մէջ կարելի է բնակեցնել տազնապէն Թուրքիա ապաստանած շուրջ երկու միլիոն սուրիացիները: Բացի ասկէ, սուրիական ընդդիմութեան ձեւաւորման յաջողութեան պարագային անոնք որոշակի առաւելութիւններ պիտի ստանան Սուրիոյ կառավարական զօրքերու դէմ պայքարին մէջ:

Նշենք, որ Թոնըր «Ռուտաու» կայքին յայտնած է, որ իր երկիրը Թուրքիոյ պիտի չարտօնէ առաջարկուած անվտանգութեան գոտիին մէջ յարձակում գործել ՔԱԿ-ի մէկ թելը եղող քրտական Ժողովրդավարական միութիւն կուսակցութեան դէմ:

www.aztagdaily.com

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

ՏԱՀԵՇ-ի Գործոնի Հերթական Շահագործում

Ժապհաթ Նուսրան հաղորդագրություն մը հրապարակելով յայտարարեց, որ կը հեռանայ Հալեպի գիւղական շրջաններուն մէջ ՏԱՀԵՇ-ի դէմ կռիւի ճակատներէն, որովհետեւ, «ըստ իսլամական օրէնքին, կարելի չէ Թուրքիոյ հետ դաշնակցիլ ստեղծելու համար ապահովական գօտի մը, որուն ճամբով Թուրքիան քիւրտերու յառաջխաղացքը կը կասեցնէ՝ պաշտպանելու համար իր ազգային անվտանգութիւնը, ինչ որ Ժիհատականներու շահերէն չի բխիր»: Անգարայի հետ սերտ կապեր ունեցող այդ ահաբեկչական խմբաւորումը, հակառակ անվտանգութեան գօտի մը ստեղծելու համար Թուրքիոյ հետ դաշնակցիլը մերժող իր յայտարարութեան՝ գործնականին

մէջ ճիշդ այդ է, որ կը կատարէ, որովհետեւ ՏԱՀԵՇ-ի հետ կռիւի ճակատներէն հեռանալով վերջինիս առջեւ ճամբայ կը բանայ յառաջանալու մինչեւ Հալեպ, որպէսզի հետագային թրքական բանակը կամ անոր անմիջական աջակցութիւնը վայելող խմբաւորումներ ՏԱՀԵՇ-է ազատ գօտիի ստեղծման պատրուակին հիմամբ իրենց վերահսկողութեան տակ առնեն այդ տարածքները:

Թուրքիա ՏԱՀԵՇ-ի դէմ պայքարը օգտագործեց քիւրտերուն դէմ յարձակում շղթայազերծելու համար, իսկ այժմ այդ նոյն պատրուակը կ'օգտագործէ իր ծրագրած ապահովական, իմա՝ թրքական գօտիի սահմանները ընդլայնելու եւ դէպի ծրագրի գործադրութեան փուլ անցում կատարելու համար: Այլ խօսքով՝ Ժապհաթ Նուսրայի կատարած ետքայլը իրողութեան մէջ թրքական նախաքայլ մըն է: Անգարա գտած է իր նպատակները առանց Ուաշինկթընի ճշդած՝ «Սուրիոյ մէջ ջանքերը ՏԱՀԵՇ-ի սպառնալիքին վրայ կեդրոնացնելու» խաղի կանոնէն շեղելու իրագործելու հնարքը: Միւս կողմէ, ամերիկեան կողմէն հնչող յայտարարութիւնները կու գան վկայելու, թէ ՔԱԿ-ի դէմ արշաւը արդէն դուրս եկած է ՏԱՀԵՇ-ի դէմ պայքարի ոլորտէն եւ «ահաբեկչական յարձակումներէն ինքզինք պաշտպանելու իրաւունք»-ի դաշտ փոխադրուելով օրինականացուած է:

Թուրքիա ՏԱՀԵՇ-ի դէմ կռիւի ճակատներէն հեռանալով վերջինիս յառաջխաղացքը կրնայ նաեւ ծառայել ընդգծելու Ժապհաթ Նուսրայի կարեւորութիւնը եւ զայն առնուազն մասնակի չափով օրինականացնելով՝ ստեղծելու «լաւ» ահաբեկչական խմբաւորում-«վատ» ահաբեկչական խմբաւորում տարբերակում մը, որ խորքին մէջ պիտի ըլլայ ընդօրինակումն ու Թուրքիոյ վրէժ-պատասխանը, ՔԱԿ-ի եւ անոր սուրիական թեւին՝ Ժողովրդավարական միութիւն կուսակցութեան միջեւ տարբերակում մը դնող ամերիկեան կեցուածքին:

Ժապհաթ Նուսրայի՝ ՏԱՀԵՇ-ի դէմ կռիւի ճակատներէն հեռանալով վերջինիս յառաջխաղացքը կրնայ նաեւ ծառայել ընդգծելու Ժապհաթ Նուսրայի կարեւորութիւնը եւ զայն առնուազն մասնակի չափով օրինականացնելով՝ ստեղծելու «լաւ» ահաբեկչական խմբաւորում-«վատ» ահաբեկչական խմբաւորում տարբերակում մը, որ խորքին մէջ պիտի ըլլայ ընդօրինակումն ու Թուրքիոյ վրէժ-պատասխանը, ՔԱԿ-ի եւ անոր սուրիական թեւին՝ Ժողովրդավարական միութիւն կուսակցութեան միջեւ տարբերակում մը դնող ամերիկեան կեցուածքին:

Թուրքիոյ ի նպաստ եղող ներկայ կացութիւնը պիտի շրջուի՞ եւ ինչպէ՞ս. Թուրքիոյ մէջ ՔԱԿ-ի կողմէ միակողմանի զինադադարի վերականգնումով, Սուրիոյ մէջ՝ քրտական ուժերու յառաջխաղացքին «վերադարձով»: Սպասենք եւ տեսնենք:

ՎԱՀՐԱՍ ԷՍՄԻԵԱՆ

ԱԿՆԱԼԿ

«Հայոց ցեղասպանության 100-րդ Տարելիցի Նախաձեռնությունները Հայության Չարթունքն Էին». Շաւարշ Քրիսեան

Շաւարշ Քրիսեան, որ մասնագիտութեամբ բժիշկ է եւ կ'ապրի Միացեալ Նահանգներ, Օսմանեան Թուրքիոյ յայտնի մարզիկ, «Մարմնամարզ» թերթի խմբագիր Շաւարշ Քրիսեանի եղբորորդին է: Աւագ Շաւարշ Քրիսեան այն մտաւորականներէն մէկն էր, զոր Հայոց ցեղասպանութիւն կատարողները արքայազնի, ապա դաժանաբար սպաննեցին: Հայոց ցեղասպանութեան նահատակ դարձած ընտանիքի ժառանգորդ ըլլալով՝ կրտսեր

Շաւարշ Քրիսեան կը կարծէ, թէ Թուրքիան ուշ կամ կանուխ պիտի ճանչնայ իր գործած ոճիրը: «Անժխտելի է, որ մենք շատ մեծ պահանջք ունենանք, մեզի դէմ գործուած է ոճիր մը, որ պէտք է փոխհատուցուի թէ՛ բարոյապէս, եւ թէ՛ նիւթապէս: Ինչո՞ւ բարոյապէս, որովհետեւ այնքան ատեն որ Թուրքիան Հայոց ցեղասպանութիւնը չէ ճանչցած, Հայաստանը վտանգի տակ է», ըսաւ Շաւարշ Քրիսեան:

Քրիսեանի դիտարկումով՝ առաջնահերթ է Թուրքիոյ կողմէ իր յանցանքին ընդունումը, որ իրենց համար շատ դժուար չէ: «Հաւանաբար, կը վախնան հատուցումէն: Անոնք կրնան ըսել՝ մենք չէինք, մեր նախահայրերը սխալ գործեցին, հազար ներողութիւն, այլեւս չի պատահիր: Այս է մեր մեծագոյն պահանջն ու մարդկային ակնկալիքը: Երբ գիշերը քնանաք, հանգիստ եղէք, որ վտանգ սպառնացող թշնամի գոյութիւն չունի Արեւմտեան սահմանին», աւելցուց Քրիսեան «Արմենփրես»-ի հետ ունեցած գրոյցին ընթացքին:

Շաւարշ Քրիսեանի համաձայն, Թուրքիան չդատապարտելով մարդկութիւնը թոյլ կու տայ, որ նոյնը կրկնուի նաեւ այսօր: «Ինչ որ պատահեցաւ մեզի 100 տարի առաջ, այսօր մեր աչքին առջեւ կը կրկնուի Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ՝ այն տարբերութեամբ, որ Թուրքիան այսօր թաքնուած է իսլամական ծայրայեղականներուն ետին, իբր թէ անոնց հետ կապ չունի: Հնարաւոր չէ, որ այդ բանակը այդքան յաղթանակներ տանի՝ առանց աւելի մեծ պետութեան՝ այս պարագային Թուրքիոյ նիւթական օժանդակութեան», ըսաւ Շաւարշ Քրիսեան:

Անդրադառնալով Հայոց ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի նախաձեռնութիւններուն եւ հայութեան հետագայ քայլերուն՝ Շաւարշ Քրիսեան նշեց, որ մեծ գոհունակութիւն ապրեցաւ՝ տեսնելով ապրիլիքսանչորսեան նախաձեռնութիւնները Հայաստանի եւ աշխարհի տարբեր երկիրներու մէջ: «Յստակ էր, թէ աշխարհի բոլոր կողմերու հայութիւնը ոտքի ելած էր՝ անգլիախօսը, ֆրանսախօսը, հայախօսը, կաթողիկէն ու առաքելականը, բոլորը: Անոնք մէկ ձայնով պահանջատէր դարձան: Մենք Լոս Անճելըսի մէջ 130 հազար հոգով 8-10 քիլոմէթր

քալեցինք: Զարմացանք, թե այսքան հայություն ուրկէ եկաւ: Երիտասարդ, միջին տարիքի, ծեր մարդիկ, բոլորն ալ այնտեղ էին: Միայն ծերեր չէին, ո՛չ, այնտեղ էր նաեւ երիտասարդութիւնը, որ կը գոռար, թէ մենք պահանջներ ունինք: Ասիկա անկասկած վերագարթօսնք էր», իր տպաւորութիւնները կիսեց Շաւարշ Քրիսեան:

Քրիսեան կարեւոր նկատեց նաեւ Հռոմի Ֆրանչիսկոս պապին մատուցած Ս. պատարագն ու անոր խօսքին երկու կարեւոր շեշտադրումները: «Երկու բան կայ, մէկը այն, որ Հռոմի պապը, որ մէկ միլիառի չափ հետեւորդ ունի, «ցեղասպանութիւն» բառը գործածեց: Միւսն ալ՝ դուք գիտէք, որ կաթողիկէ եկեղեցին միշտ յաւակնած է, որ աշխարհի թիւ մէկ եկեղեցին է, իրենց պէս եկեղեցի չկայ: Առաջին անգամ ըլլալով Պապը ըսաւ՝ Առաջին քրիստոնէայ եկեղեցին հայկական է: Ասիկա մեզի համար մեծ յաղթանակ է ու շահ», ընդգծեց ան:

Շաւարշ Քրիսեանի խօսքով՝ եւրոպական բազմաթիւ երկիրներ արդէն սկսած են խօսիլ Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչնալու մասին. օր պիտի գայ, որ Թուրքիան մինակ մնայ՝ չընդունելով ցեղասպանութիւնը: «Մօտաւորապէս կը պատկերացնեմ, թէ ինչպէ՛ս Թուրքիան պէտք է ճանչնայ Հայոց ցեղասպանութիւնը: Անոր ընդդիմադիր կուսակցութիւնը պէտք է ունենայ աւելի մեծ թիւով ձայներ. անոնք պէտք է որդեգրեն մեր հարցը, որ քուէ շահին: Ժողովուրդին մէջ ալ նոր մտածելակերպ մը կը տարածուի: Կը սկսին մտածել մեր պատմութեան մասին, կը դառնան մեր կողմը, կ'ըսեն, որ իրենք ստեր են պատմութեան հարցով: Այս բոլորէն ետք Թուրքիան քաղաքականապէս կը ճանչնայ Հայոց ցեղասպանութիւնը», նկատել տուաւ զրուցակիցը:

Ինչ կը վերաբերի Հայաստանին, Շաւարշ Քրիսեանի դիտարկումով՝ Հայաստանն ու հայերը պէտք է կարենան աշխարհին ներկայանալ որպէս հարուստ մշակոյթ եւ քաղաքակրթութիւն կրողներ: Իսկ աստիկա ընելու համար պէտք է հասու ըլլալ լայն զանգուածներուն: «Մենք մեծ ժառանգութիւն ունինք՝ Եգիպտոսի, Յունաստանի չափ, ճիշդ է, բուրգեր չունինք, բայց կարասներ ունինք, հնագոյն շրջանի իրեր: Մենք ասոնցմով կրնանք աշխարհին ցոյց տալ, որ իրաւատէր ենք: Միացեալ Նահանգները 200 տարուան պատմութիւն ունի, ան հարուստ երկիր է, բայց չեն կրնար ըսել, որ քաղաքակրթութեան առաջամարտիկ են, իսկ հայութիւնը՝ կրնայ: Ունինք սքանչելի նկարիչներ, բանաստեղծներ, որոնք միայն քիչ մարդոց, փոքրամասնութիւններուն հասու են: Ինչպէ՛ս լայն զանգուածներուն մեր ունեցածը ներկայացնենք. պէտք է ունենանք համաշխարհային չափանիշով ֆուլպոլի խումբ, ողիմպիական աթլետներ, թենիս խաղացողներ, գիտէ՞ք ինչու՝ ողիմպիական խաղերը կը դիտեն 2 միլիառ մարդ, հետեւաբար անոնք կը տեսնեն Հայաստանի դրօշակները եւ բոլոր մարզիկներու տարագներուն վրայ գրուած «Հայաստան» բառը: Անոնք կը սկսին հետաքրքրուիլ, թէ ովքեր են այդ հայերը ու օր մըն ալ կու գան Հայաստան ու կը հասկնան, որ մենք ունինք այդքան մեծ ժառանգութիւն», շեշտեց Շաւարշ Քրիսեան:

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

**Լիզպոնի Հինգի Յիշատակին Նուիրում
Հոգեհանգիստ Եւ Հոգեճաշ**

Արիութեամբ, վճռականութեամբ եւ իրենց կեանքին գնով՝ Լիզպոնի հինգ նահատակները միացած են բոլոր այն հայ մարտիկներուն, որոնք Թուրքիոյ եւ համայն աշխարհին յիշեցուցին, թէ հայը կը պահանջէ արդարութիւն եւ իրաւունքներու հատուցում:

Այս տարի, Փարիզի մէջ, Լիզպոնի տղոց հերոսական արարքին 32-ամեակին առիթով Կիրակի, Յուլիս 26-ին տեղի ունեցան արարողութիւններ, կազմակերպութեամբ ՀՅԴ Նոր Մերունդի «Աւետիս Ահարոնեան» խումբին եւ Փարիզի կոմիտէութեան:

Նախ՝ Ս. Յովհաննէս-Մկրտիչ Մայր եկեղեցւոյ մէջ մատուցուած պատարագէն ետք հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ: Այդ առիթով, թեմի առաջնորդ Վահան եպս. Յովհաննէսեան իր խօսքին մէջ Լիզպոնի օրինակով նուիրումի եւ միասնականութեան կոչ ուղղեց հոգեհանգիստին մասնակցած հաւատացեալներուն:

Այնուհետեւ Փարիզի Հայ մշակոյթի տան մէջ հրամցուեցաւ հոգեճաշ՝ Լիզպոնի հինգին յիշատակը յարգողներու մասնակցութեամբ: Բարի գալուստի խօսքէն ետք հակիրճ ելոյթներ ունեցան Նոր Մերունդի ներկայացուցիչը եւ Արնուվիլի կոմիտէութեան պատասխանատուն: Ներկաները միասնաբար երգեցին ազգային եւ յեղափոխական երգեր եւ ունկնդրեցին Թալին Թաշճեանի Լիզպոնի հինգին նուիրում «Սուրբ հինգ սրտեր» երգի ինքնուրոյն մեկնաբանութիւնը:

Այսպէս խոր յարգանքով մասնակիցները յիշեցին երիտասարդ նահատակները եւ անոնց ձգած պատգամով, յանձնարարութեան բարձր տրամադրութեամբ ու ոգիով որոշեցին շարունակել Հայ դատի աշխատանքները:

**Վկայութիւններ՝ Յեղասպանութեան
100-Ամեակին Առիթով Պոլսոյ Մէջ
Տեղի Ունեցած Ձեռնարկներէն**

5 Յուլիսին յաւարտ Ս. պատարագի, Ազգային առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տեր Ղազարեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Քրեւսէնթա հովիտի Հայց. առաքելական եկեղեցւոյ Դաստիարակչական յանձնախումբին կազմակերպած հերթական դասախօսութիւնը: Փրոֆ. Լեւոն Մարաշլեան եւ ամերիկահայ համալսարանական ուսանողներ՝ Արմէն Մանուկ Խալոյեան եւ Քրիստին Ապաճեան, որոնք ներկայ գտնուած էին Թուրքիոյ մէջ տեղի ունեցած Յեղասպանութեան 100-ամեակի ոգեկոչման ձեռնարկներուն, իրենց ականատեսի վկայութիւնները տուին, նաեւ այս առիթով ցուցադրեցին տեսերիզներ: Անոնք ներկաները

մասնակից դարձուցին 22-24 ապրիլին Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած եւ Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակին նուիրուած հանդիսութիւններուն եւ հայաշունչ մթնոլորտին:

Փրոֆ. Լեւոն Մարաշլեան իր դասախօսութեան սկիզբը ցուցադրեց 100-ամեակի առիթով Պոլսոյ մէջ կատարուած ժողովրդական հաւաքներն ու հանդիսութիւնները ներկայացնող շարժապատկեր մը:

Ապա անդրադարձաւ 1990 թուականին Թուրքիոյ կառավարութեան կողմէ հրատարակուած, 60 էջերէ բաղկացած գրքոյկին, որ նուիրուած էր Հայոց ցեղասպանութեան ուրացումին՝ լուսարձակի տակ առնելով այդ տարիներուն կազմակերպուած յատուկ հեռատեսիլային շարժապատկերներու նկարահանումները, որոնք կը հետապնդէին մէկ նպատակ՝ ժխտել կատարուած մեծ ոճիրը: Ան ամփոփ կէտերու մէջ անդրադարձաւ նաեւ Ցեղասպանութեան 100-ամեակին առիթով Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած հաւաքներուն:

Քրիստին Ապաճեան եւ Արմէն Մանուկ Խալոյեան իրենց կարգին խտասալիկներու ցուցադրութեամբ մանրամասն տեղեկութիւններ տուին Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած եւ պատմական նշանակութիւն ունեցող հաւաքներուն, ձեռնարկներուն եւ ոգեկոչումներուն մասին: Անոնք ականատեսի վկայութեամբ հաստատեցին, որ Հայոց ցեղասպանութեան նուիրուած սոյն ոգեկոչումները հայ ժողովուրդի զաւակներուն համար գեղեցիկ առիթ էին աշխարհի ժողովուրդներուն յիշեցնելու, որ 100 տարիներ ետք հայ ժողովուրդը տակաւին կը հետապնդէ ճշմարտութիւնը եւ արդարութեան ճանաչումը՝ մնալով պահանջատէր թրքական կառավարութեան նկատմամբ:

Ասորի Եկեղեցոյ Ներկայացուցիչներու Այցելութիւնը Ազգային Առաջնորդարան

Յուլիս 29-ին, Ասորի եկեղեցոյ Լոս Անճելըսի համայնքի քորեպիսկոպոս ճորճ Պէթ Ռաշօ, ընկերակցութեամբ ասորի հոգեւորական եւ աշխարհական ներկայացուցիչներու, այցելեց Ազգային առաջնորդարան եւ հանդիպում ունեցաւ Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեանի հետ: Հանդիպումին ներկայ եղաւ նաեւ Պօղոս վրդ. Թինքճեան:

Այցելութեան նպատակն էր առաջնորդ սրբազանը պաշտօնապէս հրաւիրել՝ մասնակից ըլլալու միջեկեղեցական արարողութեան, որ պիտի ոգեկոչէ Թուրքիոյ կողմէ ասորի, հայ եւ յոյն ժողովուրդներուն դէմ 1915-ին գործադրուած ցեղասպանութեան 100-ամեակը:

Հիւր ներկայացուցիչները փափաք յայտնեցին, որ առաջնորդ սրբազանը եւս պատգամ մը փոխանցէ միջեկեղեցական այդ արարողութեան ընթացքին: Անոնք առաջնորդարանին

նուիրեցին ասորերէն լեզուով Աստուածաշունչ մը, իսկ սրբազան հայրը առաջնորդարանին կողմէ պատրաստուած յուշանուէրներ փոխանցեց հիւրերուն:

Մոնրէալի Հայ Կեդրոնի «Արթօ Եւ Ալիս Մարգարեան» Ճաշարահի Բացում

Հովանաւորութեամբ թեմի առաջնորդ Մեդրիկ եպս. Բարիքեանի վերջերս կատարուեցաւ բացումը Մոնրէալի Հայ կեդրոնի ճաշարահին, որ վերանորոգուեցաւ եւ վերակահաւորուեցաւ առատաձեռն նուիրատուութեամբ բարերար Արթօ Եւ Ալիս Մարգարեան ամուլին:

Առաջնորդ սրբազանը իր խօսքին մէջ դրուատեց Կիլիկեան Իշխանի շքանշանակիրներ Արթօ Մարգարեանը եւ Ալիս Մարգարեանը: Ան նկատել տուաւ, որ բարերարութեամբ կը նորոգուին թէ՛ Հայ կեդրոնին եւ դպրոցին շէնքերը, եւ թէ՛ անոնց մէջ պահպանուող հայեցի մթնոլորտը:

Ս. Յակոբ Առաջ. Մայր եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան աստենապետը իր խօսքին մէջ յայտնեց, թէ Արթօ Եւ Ալիս Մարգարեան ամուլը միշտ սատարած են համայնքի բազմազան ծրագիրներու իրագործման եւ յիշեալ ճաշարահին վերանորոգութեան ու վերակահաւորման համար նուիրած են 150 հազար ամերիկեան տոլար: Ան յայտարարեց, որ եկեղեցւոյ հովիւին եւ հոգաբարձութեան որոշումով, ճաշարահը պիտի կոչուի «Արթօ Եւ Ալիս Մարգարեան ճաշարահ»:

Ատոմ Էկոյեանի Նոր Ժապաւէնը

Քանատահայ ականաւոր բեմադրիչ Ատոմ Էկոյեան պատրաստած է հրեաներու ողջակիզման նուիրուած ժապաւէն մը, որ պիտի մասնակցի այս տարուան Վենետիկի շարժապատկերի փառատօնին:

Ժապաւէնը, որուն խորագիրն է «Յիշեցէք», պիտի մրցի շուրջ 20 ժապաւէններու հետ, որոնք ներկայացուած են Վենետիկի Միջազգային շարժապատկերի փառատօնին: Այս փառատօնը 72-րդն է եւ տեղի պիտի ունենայ 2-12 սեպտեմբերին: Փառատօնին պիտի ներկայացուին 55 ժապաւէններ:

Էկոյեանի ժապաւէնի գլխաւոր դերակատարն է Քրիստոֆըր Փլամըր, որ ողջակիզումէ փրկուած եւ ալզհայմըր հիւանդութենէ տառապող անձ մըն է: Այս անձը ստուգած է իր ընտանիքի անդամները սպաննող նացիներուն անունները եւ ստանձնած զանոնք սպաննելու պարտականութիւնը:

Մակայն ալզհայմըր հիւանդութեան պատճառած յիշողութեան կորուստին հետեւանքով, ամէն անգամ ան կը մոռնայ, թէ ինչո՞ւ սպաննել կ'ուզէ այդ մարդիկը:

ԱՅԼԱԶԱՆ

10 Համոզիչ Պատճառներ՝ Թուզ Ուտելու Համար

-1-

Թուզը կը կանխարգիլէ փրոսթաթի, ստինքի եւ յամրաղիի քաղցկեղը:

-2-

Թուզը կը նուազեցնէ քոլեսթերոլին տոկոսը արեան մէջ:

-3-

Թուզին տերեւները բուժիչ յատկութիւն ունին. անոնք կ'օգնեն շաքարախտաւորներուն նուազեցնելու էնսիւլինը:

-4-

Թուզը կը բարելաւէ յիշողութիւնը եւ կը կանխարգիլէ արեան սկարութիւնը:

-5-

Թուզը ունի լուծողական յատկութիւն. անիկա կը կարգաւորէ աղիքային խանգարումները:

-6-

Թուզը հարուստ է կիրով եւ կ'օգնէ դարմանելու կաթնեղէններու դէմ գերզգայնութիւնները:

-7-

Թուզը հարուստ է հանքայիններով՝ կիր, պղինձ, փոթասիում, մանկանէզ, երկաթ, սելէնիում, զինկ... Իսկ այս հանքայիններէն ոմանք կը կանխարգիլեն սրտանօթային հիւանդութիւնները, երակներու խցանումը եւ արեան զերճնշումը:

-8-

Թուզը նոյնքան հարուստ է հակաօքսիտաններով, որքան խնձորը, ինչ որ կը դանդաղեցնէ բջիջներու ձերացումը, եւ աւելի երկար ժամանակ երիտասարդ կը պահէ:

-9-

Թուզը օգտակար է երիկամունքներուն եւ ստամոքսին, կը ծառայէ որպէս միզամուղ:

-10-

Թուզը կը կանոնաւորէ սիրտի ուժեղ բաբախումները: Անիկա օգտակար է նաեւ փայծաղի եւ լեարդի հիւանդութիւններու պարագային:

Յիշենք, որ թուզը բաւական մեծ քանակութեամբ շաքար կը պարունակէ, հետեւաբար պէտք է չափաւորել անոր օգտագործումը: Թուզը կարելի է սպառել որպէս պտուղ, նաեւ՝ որպէս աղանդեր: Մեր օրերուն խոհարարներ թուզով կը պատրաստեն կերակրատեսակներ: Թուզ կը հրամցուի նաեւ պանրեղէնի հետ:

Կծու Կը Պաշտպանէ...

Կծու ուտելիքներու օգտագործումը, առնուազն շաքարը 3 անգամ, զգալիօրէն կը կրճատէ քաղցկեղէ եւ սիրտի հիւանդութիւններէ վաղաժամ մահանալու վտանգէն: Այսպիսի եզրակացութեան յանգած է ամերիկացի, բրիտանացի եւ չին գիտնականներու խումբ մը:

Արդարեւ, Օքսֆորտ համալսարանի, Հարվըրտ առողջապահական դպրոցի եւ բժշկական գիտութիւններու չինական ակադեմիայի

հետազօտները յայտնաբերած են, որ շաքարական 2-3 անգամ կծու ուտելիքներ օգտագործողներուն մօտ մահուան հաւանականութիւնը 14 տոկոսով նուազ է, քան անոնց մօտ, որոնք կծու կ'օգտագործեն շաքարը մէկ անգամ:

Ըստ գիտնականներուն, կծու ուտելիքներու օգտագործումը, առաջին հերթին, կը պաշտպանէ քաղցկեղէն, սիրտի եւ շնչառութեան կապուած հիւանդութիւններէն:

Հետազօտութեան հեղինակները ուսումնասիրած են 30-79 տարեկան 487 հազար չիներ: Հետազօտութեան ընթացքին բոլոր կամաւորները մանրամասնօրէն պատմած են իրենց սննդական նախընտրութիւններուն եւ ընդհանուր ինքնազգացողութեան մասին: Անոնց մօտէն հետեւած են 7 տարի, եւ այդ ընթացքին մահացած են 20.224 մարդ: Մահացածներուն մեծ մասը գրեթէ չէ օգտագործած կծու կերակուրներ:

www.aztarar.com

**ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ - ՔՈՒԷՅԹ**

**ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ
ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ**

Աստուածածնայ տօնին առիթով, Ուրբաթ 14 Օգոստոս 2015ին,
Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյս մէջ տեղի պիտի ունենայ հանդիսաւոր,
սուրբ եւ անմահ պատարագ, ապա հայաստանեայց եկեղեցւոյ յատուկ
ԽԱՂՈՂԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Այս առիթով պիտի պատարագէ, յաւուր պատշաճի քարոզէ
եւ խաղողորնութիւնը կատարէ, Թեմիս քարեջան Առաջնորդ՝

Գերպ. Տէր Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուլեան

Կոչ կ'ուղենք մեր համայնքի զաւակներուն, որ մասնակից դառնան
եկեղեցական այս առիթին, հաղորդուելու օրուան խորհուրդով:

Ծանօթ:

- Այն հաւատացեալները, որոնք եկեղեցւոյ խաղող պիտի ընծայեն, կը խնդրենք, որ լուացուած եւ փոքր տոպրակներով բերեն:
- Այն հաւատացեալները, որոնք եկեղեցւոյ խաղող պիտի ընծայեն, սակայն հնարաւորութիւն չունին լուալու եւ տոպրակներով բերելու, կը խնդրենք, որ իրենց ընծաները եկեղեցի բերեն Ուրբաթ առաւօտեան ժամը 10-ին:

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ - ՔՈՒԷՅԹ